

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОИЧА**

Філологічний Факультет



ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ
2025 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

**для вступу на здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7
Спеціальність А4 «Середня освіта»,
предметна спеціальність А4.027 «Середня освіта (Румунська мова та
зарубіжна література)»**

Схвалено Вченою Радою
філологічного факультету
(протокол № 9 від «22» квітня 2025р.)

Голова ради  Ярослав РЕДЬКВА

Чернівці – 2025

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

Програма фахового іспиту для вступників на освітню програму «Середня освіта (Румунська мова та література. Зарубіжна література)» для здобуття освітньо-професійного ступеня «Магістр» розроблено для виявлення рівня відповідності майбутніх фахівців спеціальності А4.027 «Середня освіта (Румунська мова та зарубіжна література)» і можливості їх успішного подальшого навчання. Іспит проводиться румунською мовою з метою перевірки практичних навичок вступників та знання румунської мови, що мають відповідати рівню B2 – незалежні мовці, за шкалою та критеріями Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR).

Фаховий іспит мають право проходити абітурієнти, яким, відповідно до Правил прийому на навчання до Чернівецького національного університету, надане таке право.

Програма складається з теоретичних питань та практичних завдань з румунської мови та літератури та передбачає комплексну оперативну оцінку залишкових знань з румунської мови і літератури та наявності сформованих знань, умінь і навичок при вирішенні професійних завдань майбутньої самостійної діяльності.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

РУМУНСЬКА МОВА

1. Fonetica și fonologia: compartimente lingvistice. Definiția și caracteristica unităților fonetice și fonologice.
2. Sistemul vocalic al limbii române (definiție, clasificare, caracteristici fundamentale).
3. Sistemul consonantic al limbii române (definiție, clasificare, caracteristici fundamentale).
4. Semivocalele, diftongii și triftongii, hiatul în limba română (definiții, clasificare, caracteristici fundamentale).
5. Accentul și intonația în limba română (definiție, clasificare, caracteristici fundamentale).
6. Lexicologia și semantica: compartimente lingvistice. Definiția și caracteristica unităților lexicale și semantice.
7. Stratificarea etimologică a vocabularului limbii române.
8. Monosemia și polisemia în sistemul lexical al limbii române. Relațiile de sinonimie, antonimie, omonimie și paronimie a unităților lexicale românești.
9. Frazeologia limbii române (definiție, clasificare, aspecte funcționale).
10. Structura semantică a unităților lexicale. Sensul propriu și cel figurat. Valorile expresive și caracteristica lor.
11. Structura cuvântului și mijloacele de formare a unităților lexicale.
12. Părțile de vorbire și caracteristica lor generală.
13. Articolul ca parte de vorbire (definiție, clasificare, analiza funcțională).

14. Substantivul ca parte de vorbire (definiție, clasificare, categoriile gramaticale).
15. Adjectivul ca parte de vorbire (definiție, clasificare, categoriile gramaticale).
16. Pronumele ca parte de vorbire (definiție, clasificare, categoriile gramaticale).
17. Numeralul ca parte de vorbire (definiție, clasificare, categoriile gramaticale).
18. Verbul ca parte de vorbire (definiție, clasificare, categoriile gramaticale).
19. Formele temporale verbale simple și compuse (formare, sensuri, ortografie).
20. Adverbul ca parte de vorbire (definiție, clasificare, categoriile gramaticale).
21. Prepoziția ca parte de vorbire (definiție, clasificare, analiza funcțională).
22. Conjuncția ca parte de vorbire (definiție, clasificare, analiza funcțională).
23. Interjecția ca parte de vorbire (definiție, clasificare, rolul interjecției în comunicare).
24. Părțile de propoziție în limba română (definiții, clasificare, caracterizare generală).
25. Propoziția: unitate sintactică fundamentală. Clasificarea propozițiilor după înțeles, după scopul comunicării, aspect și structură.
26. Subiectul în limba română. Subiectul exprimat (simplu și multiplu) și subiectul neexprimat (subînțeles și inclus). Părțile de vorbire prin care se exprimă subiectul.
27. Predicatul în limba română. Predicatul verbal, predicatul nominal. Numele predicativ simplu și multiplu.
28. Atributul – parte secundară de propoziție (definiție, clasificare, caracterizare generală).
29. Fraza: unitate sintactică a limbii române.
30. Raportul sintactic de coordonare.
31. Propoziția subordonată atributivă.
32. Propoziția subordonată completivă directă.
33. Propoziția subordonată circumstanțială de timp.
34. Stilurile funcționale (artistic/beletristic, științific, publicistic, oficial-administrativ).
35. Stilistica și registrele limbii (arhaic, neologic, regional, popular, familiar, colocvial, argotic, jargon etc.).

РУМУНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1. Mesajul artistic al baladei populare *Miorița*.
2. Mesajul artistic al baladei populare *Meșterul Manole*.
3. Figura lui Ștefan cel Mare în *Letopisețul Țării Moldovei* de Gr. Ureche și culegerea *O seama de cuvinte* de I. Neculce.
4. M. Costin *Letopisețul Tarii Moldovei, De neamul moldovenilor*.
5. I. Neculce *Letopisețul Tarii Moldovei și O seama de cuvinte*.
6. Activitatea științifică și literară a lui Dimitrie Cantemir.
7. Caracteristicile și direcțiile de dezvoltare ale scrisului românesc în perioada premodernă.

8. Iluminismul în cultura și literatura română. Caracteristicile literaturii iluministe.
9. Rolul Școlii Ardelene în dezvoltarea culturii române.
10. Romantismul în literatura română, caracteristici și reprezentanți.
11. Universul liric al lui V. Alecsandri.
12. Proza de orientare realista a lui V. Alecsandri.
13. *Alexandru Lăpușneanul* de C. Negruzzi – model de nuvela istorică.
14. Mihai Eminescu – poet național și universal.
15. Poezia eminesciană de inspirație istorică – *Scrisoarea III*.
16. Sensul simbolic și mesajul artistic al poemului *Luceafărul* de M. Eminescu.
17. Proza fantastică a lui M. Eminescu - *Sărmanul Dionis*.
18. Activitatea literară a lui Ion Creangă, povești, povestiri și nuvele.
19. *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă – romanul copilului universal.
20. Activitatea literară a lui Ion Luca Caragiale.
21. I. L. Caragiale – inovatorul teatrului modern în literatura română.
22. Romanul *Mara* de I. Slavici. Realismul scriitorului.
23. Simbolismul în literatura română: Al. Macedonski.
24. G. Coșbuc – poet al țărănimii.
25. Universul liric al lui O. Goga.
26. Universul liric al lui G. Topârceanu.
27. Simbolul plumbului și al ploii universale în lirica lui G. Bacovia.
28. *Testament* – poezie programatică în opera lui Tudor Arghezi.
29. Universul liric al lui Lucian Blaga.
30. Universul liric al lui Ion Barbu.
31. Procesul de dezumanizare ilustrat de Liviu Rebreanu în romanul *Ion*.
32. Drama tânărului intelectual ardelean în *Pădurea spânzuraților* de L. Rebreanu.
33. Figura lui Ștefan cel Mare în romanul *Frații Jderi* de M. Sadoveanu.
34. Romanul *Baltagul* de M. Sadoveanu – capodoperă a literaturii române.
35. Camil Petrescu *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*.
36. Creația literară a H. Papadat-Bengescu (*Concert de muzică de Bach*).
37. Proza exotica a lui Mircea Eliade.
38. Universul liric al lui N. Labiș.
39. Universul liric al lui Nichita Stănescu.
40. Universul literar al lui Marin Sorescu.
41. *Cel mai iubit dintre pământeni* de M. Preda – roman de profundă analiză a condiției existenței umane în societatea contemporană.
42. Problematika romanului *Moromeții* de M. Preda.
43. Universul poeziei lui Grigore Vieru.
44. Al. Mateevici – cântăreț al limbii materne.
45. Motive și teme în nuvelistica lui Ion Druță.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Білет №1

1. Definiți și caracterizați accentul și intonația în limba română.
2. Definiți și caracterizați pronumele ca parte de vorbire.
3. Determinați temele majore în opera filozofică a lui M. Eminescu.
4. Identificați figura de stil și analizați morfologic cuvintele evidențiate în text:
Părea că printre nori s-a fost deschis o poartă,
Prin care trece albă regina nopții moartă. (M. Eminescu)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання знань абітурієнтів під час усного фахового іспиту передбачає: правильність відповідей (правильне, чітке, достатньо глибоке викладення теоретичних понять); ступінь усвідомлення програмного матеріалу і вміння самостійних міркувань; рівень практичного використання наукових (теоретичних) знань; вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями.

Білет складається з трьох теоретичних питань та практичного завдання. Оцінюється загальна відповідь абітурієнта, максимальна кількість балів – **200**.

Знання абітурієнта оцінюються за такими критеріями:

174-200 балів (високий рівень) виставляються за повну, ґрунтовну, аргументовану відповідь, глибокі знання змісту предмета; уміння розкрити і науково обґрунтувати теоретичні положення, здатність аналізувати, порівнювати, виділяти головне; чітко висловлювати власні судження і особисте ставлення до проблеми, відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу думок і творчим підходом.

149-173 бали (достатній рівень) виставляються за повну, аргументовану відповідь, абітурієнт аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування, але допускає незначні неточності у розкритті змісту і логіці викладу навчального матеріалу.

124-148 балів (середній рівень) виставляється за повну, аргументовану відповідь на окремі питання; решта відповідей – поверхові; абітурієнт плутає поняття, допускає неточності у теоретичних знаннях; відсутня здатність аналізувати й узагальнювати.

100-123 бали (низький рівень) виставляється за неповну, не аргументовану відповідь на одне питання, абітурієнт не володіє достатніми теоретичними знаннями, не знає наукових фактів, визначень.

Зарахування абітурієнтів на навчання відбувається на конкурсній основі за умови отримання не менше 124 балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

З РУМУНСЬКОЇ МОВИ

Основна

1. Bidu-Vrănceanu A., Forăscu N. Limba română contemporană. Lexicul. București: Humanitas Educational, 2016. 180 p.
2. Coca M. Gramatică practică a limbii române: teorie și aplicații. Suceava: Editura Universității „Ștefan cel Mare”, 2020. 234 p.
3. Dragomirescu A. Gramatica limbii române pentru elevi și profesori. Sinteze și exerciții. București: Corint Educational, 2022. 496 p.
4. Ene A. Limba română contemporană. Elemente de fonetică, fonologie, lexicologie. Brașov: Editura Universității „Transilvania”, 2010. 222 p.
5. Iliescu A. Gramatica practică a limbii române contemporane. București: Corint Educational. 2014, 544 p.
6. Marinușa C. Limba română contemporană. Vocabularul. București: Editura Universitară, 2023. 164 p.
7. Pană Dindelegan G. (coord.) Gramatica de bază a limbii române (+Caiet de exerciții). București: Univers Enciclopedic, 2016. 702 p.
8. Pană Dindelegan G. (coord.), Gramatica limbii române pentru gimnaziu. București, Univers Enciclopedic. 2022. 480 p.

Додаткова

9. Dicționarul explicativ al limbii române / coord. Ion Coteanu, Luiza Seche, Mircea Seche. București: Univers Enciclopedic, 2016. 1376 p.
10. Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române. Ediția a III-a. București: Editura Univers Enciclopedic, 2021. 1152 p.
11. Dragomirescu Adina (coord.). Gramatica limbii române. Exerciții – antrenament și performanță. București: Corint Educational, 2022. 288 p.
12. Fotache Dubălaru O. Limbă, literatură și cultură. Abordări contemporane. București, Editura Universității din București, 2024. 444 p.
13. Pană Dindelegan G. O gramatică a limbii române altfel. București: Editura Univers Enciclopedic, 2021. 720 p.
14. Pană Dindelegan G. (coord.). Dicționar de termeni gramaticali (DTG). București: Editura Univers Enciclopedic, 2023. 584 p.
15. Stoichițoiu-Ichim A. Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate. București: All Educational, 2018. 158 p.

З РУМУНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Cărtărescu M. Postmodernismul românesc. București: Humanitas, 2024. 512 p.
2. Iovănel M. Istoria literaturii române contemporane. Iași: Polirom, 2021. 714 p.
3. Lovinescu M. O istorie a literaturii române pe unde scurte. București: Humanitas, 2023. 574 p.
4. Manolescu N. Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură. București: Cartea Românească, 2020. 1528 p.

5. Petraș I. Istoria literaturii române. Cluj-Napoca: Școala Ardeleană, 2020. 370 p.
6. Zaciu M., Papahagi M., Sasu A. Dicționarul esențial al scriitorilor români. București: Albatros, 2020. 920 p.
7. Zamfir M. Studii literare. Vol. I. Literatura română. București: Spanducino, 2023. 688 p.

Додаткова

8. Braga C. Concepte și metode în cercetarea imaginarului. Iași: Polirom, 2021. 384 p.
9. Călinescu M. A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii. Iași: Polirom, 2003. 432 p.
10. Călinescu G. Istoria literaturii române: compendiu. București: Litera, 2001. 418 p.
11. Marino A. Dintr-un dicționar de idei literare. Cluj-Napoca: Argonaut, 2010. 310 p.
12. Negrici E. Iluziile literaturii române. Iași: Polirom, 2017. 287 p.
13. Pop I. Dicționarul analitic de opere literare românești, I-II. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2007. 1200 p.
14. Simion E. Dicționarul general al literaturii române. București: Univers Enciclopedic, 2012. 836 p.
15. Ursache M. Literatura cu bune... și nebune. București: Eicon, 2017. 530 p.

Програма розглянута і затверджена на засіданні кафедри румунської та класичної філології (протокол № 8 від 25 березня 2025 року).

Завідувач кафедри



доц. Паладян К.І.